

Öykü Yazarı Olarak Yapay Zekâ: ChatGPT Örneğinde Yapay Zekânın Öykü Yazma Kabiliyeti

Artificial Intelligence as a Short Story Writer: The Case of ChatGPT

Gökhan Tunç*

Öz

Birçok araştırmacı tarafından insanların bilişsel işlevlerini bağımsız bir şekilde yapabilme özelliğine sahip olarak tanımlanan yapay zekânın tarihi, her ne kadar 1940'lı yıllara kadar götürülebilse de özellikle son birkaç yılda onun önemini ve etki değerini giderek artırdığı, gündelik hayatımızın neredeyse bir parçası hâline geldiği gözlemlenir. İnsan yaşamına böylesine doğrudan etkisi bulunan yapay zekâ ile ilgili yürütülen bilimsel çalışmalar hâliyle niceliksel ve niteliksel olarak büyük bir ilerleme kaydetmiştir. Ancak söz konusu ilerlemenin edebiyat alanında beklenen düzeyde olmaması dikkat çekicidir. Bu makalede bahsedilen eksiklik doğrultusunda yapay zekânın öykü yazma kabiliyeti, oluşturulan bir ankete uzman katılımcıların verdiği yanıtlar üzerinden konu edilmiştir. Bu bağlamda çalışmanın temel problemi, yapay zekânın edebiyat alanındaki kabiliyetinin öykü yazma pratiği çerçevesinde incelenmesidir. Çalışmada, yapay zekânın modern Türk öykücülüğünde iz bırakmış bir yazarı ne kadar başarılı bir şekilde taklit ettiği, uzman katı-

Geliş tarihi (Received): 24-11-25 Kabul tarihi (Accepted): 10-04-2026

* Prof. Dr., Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Eskişehir-Türkiye/Prof. Dr., Anadolu University Faculty of Humanities Department of Turkish Language and Literature. gokhantunc@anadolu.edu.tr. ORCID ID: 0000-0002-9450-8045

limcıların değerlendirmeleri aracılığı ile ortaya konmuştur. İfade edilen çerçevede Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü lisans ve yüksek lisans öğrencilerinden 160 katılımcıya ikişerli gruplar hâlinde toplam altı öykü okutulmuş ve bu okudukları öykülerin yazarının bir insan mı yoksa yapay zekâ mı olduğu yönünde bir belirlemede bulunmaları istenmiştir. Ayrıca hazırlanan anket üzerinden okudukları öyküleri estetik düzlemlerde değerlendirmeleri beklenmiştir. Çalışmadan çıkan en önemli sonuçlardan biri, uzman katılımcıların Sait Faik Abasıyanık ve Ferit Edgü'nün yazdığı öyküleri, onların tarzında yazan yapay zekânın metninden ayırt edememeleridir. Bahsedilen durum, ki-kare testiyle de ortaya konmuştur. Bununla birlikte ki-kare testi sonucunda anketteki bütün öykülerde, uzman katılımcıların öyküyü insan bir yazarın yazdığını düşünmeleriyle beğenme oranları arasında anlamlı bir ilişkinin varlığı gözlemlenmiştir.

Anahtar sözcükler: *modern Türk edebiyatı, yazar, öykü, yapay zekâ, büyük dil modelleri*

Abstract

Although the history of artificial intelligence-defined by many researchers as the ability to perform cognitive functions independently-can be traced back to the 1940s, its importance and influence have increased significantly in recent years, to the point that it has become an integral part of daily life. Accordingly, scientific research on artificial intelligence has made substantial quantitative and qualitative progress. However, this progress has not reached the expected level in the field of literature. In line with this gap, the present study examines the short story-writing capability of artificial intelligence through the responses of expert participants to a survey. The central aim of the study is to interpret artificial intelligence's literary capabilities within the framework of short story writing. The study further investigates how successfully artificial intelligence imitates authors who have left a significant mark on modern Turkish short fiction, based on expert evaluations. In this context, a total of six short stories, presented in pairs, were assigned to 160 participants consisting of undergraduate and graduate students from the Department of Turkish Language and Literature at Anadolu University. Participants were asked to determine whether each story had been written by a human author or by artificial intelligence. In addition, they were asked to evaluate the stories on aesthetic grounds. One of the most significant findings of the study is that participants were unable to distinguish between short stories written by Sait Faik Abasıyanık and Ferit Edgü and those generated by artificial intelligence in their style. This finding was further supported by a chi-square test. Moreover, the analysis revealed a statistically significant relationship between participants' aesthetic appreciation of a story and their belief that it had been written by a human author.

Keywords: *modern Turkish literature, writer, short story, artificial intelligence, large language models*

Extended summary

This study investigates the short story-writing capability of artificial intelligence, which increasingly permeates daily life and directly affects numerous disciplines. A review of the literature indicates that, particularly in Western scholarship, there are studies examining the capabilities of artificial intelligence within the short story genre. However, this study adopts a different methodological approach from existing research. Through a specially designed survey, the texts produced by artificial intelligence and those written by prominent authors of modern Turkish short fiction were presented together to 160 undergraduate and graduate students enrolled in the Department of Turkish Language and Literature at Anadolu University. Participants were asked to identify the author of each text and to evaluate the short stories in terms of certain elements of the art of storytelling. In the second phase, the productive capacity of ChatGPT 4.5, which is one of the major large language models, regarding short story writing was examined in terms of narrative structure, linguistic creativity, and thematic depth. This analysis provided a comprehensive basis for discussing the potential, limitations, and comparative position of artificial intelligence in the production of literary texts, specifically within the short story genre. In this respect, the central problem of the study is defined as the examination of artificial intelligence's literary capability through short story writing. In this context, the study investigates whether artificial intelligence can write short stories in the manner of an author who has left a significant mark on modern Turkish short fiction, based on the evaluations of the participants. Similarly, the study also addresses the following sub-problems: Is there a significant difference in expert participants' ability to distinguish stories produced by artificial intelligence from those written by human authors? Is there a significant variation in their responses regarding authorship as their level of study increases? Is there a meaningful relationship between the participants' level of appreciation for the stories and their assumptions about whether the author is human or artificial intelligence? When the short stories written by artificial intelligence are compared with those written by human authors, what deficiencies and strengths become apparent? In line with the objectives stated above, the survey prepared for the study first required expert participants to read together Short Story 1, written by artificial intelligence in the style of Ferit Edgü, and Short Story 2, authored by Ferit Edgü himself. They were then asked to determine whether each story belonged to an artificial intelligence or a human writer. Among the participants, 29.4% correctly identified Short Story 1 as produced by artificial intelligence. In contrast, 40.6% of the participants assumed that Short Story 2, which was written by Ferit Edgü, had been generated by artificial intelligence. A similar situation is observed in Short Story 3, written by Sait Faik Abasıyanık, and Short Story 4, produced by artificial intelligence in his style. The proportion of expert participants who identified Short Story 3, authored by Sait Faik Abasıyanık, as written by artificial intelligence is 30.6 percent. On the other hand, this proportion is 25 percent for Short Story 4, which was generated by artificial intelligence. Furthermore, the chi-square test indicated that the responses in both story groups deviated significantly from randomness (Short Story 1 and Short Story 2: $\chi^2_{(3)} = 32.10, p < .001$; Story 3 and Story 4: $\chi^2_{(3)} = 24.05, p < .001$). In both short story groups, the stories produced by artificial intelligence were judged to be more characteristic of human authorship than those written by two prominent figures of modern Turkish short fiction. This

phenomenon indicates that the story-writing capability of artificial intelligence has reached a level at which it can be easily confused with that of a human author. Moreover, the fact that artificial intelligence can successfully imitate writers such as Sait Faik Abasıyanık and Ferit Edgü, who wrote in entirely different styles and periods, indicates that its success in short story writing is not confined to a particular literary style or era. As is well known, Sait Faik Abasıyanık is recognized in literary history for his humane and warm narratives, while Ferit Edgü is known for his minimalist and mechanical style. Thus, it can be argued that artificial intelligence performs successfully across these markedly different literary styles. In the third section of the survey, two stories written by artificial intelligence were presented together. One of the stories (Short Story 5) was generated in the style of Yusuf Atılgan, while the other (Short Story 6) was produced in the style of Oğuz Atay. Only 11.9 percent of the participants correctly identified that both stories had been written by artificial intelligence. In contrast, 33.1 percent of the participants believed that Short Story 5 and Short Story 6 were authored by human writers. Accordingly, it should be noted that in this group of short stories as well, the stories produced by artificial intelligence were perceived as if they had been written by a human author. It is also significant that the responses of the expert participants for Short Story 5 and Short Story 6 did not occur randomly ($\chi^2_{(3)} = 22.10, p < .001$). One of the most striking findings of the study is the existence of a significant relationship between the authorship of a story and its level of appreciation. In all stories, the chi-square test revealed a highly significant relationship between the participants' belief that the short story had been written by a human author and their positive evaluation of it. Nevertheless, the study also found that the expert participants, in terms of overall appreciation and the aesthetic components of the short story genre (originality, plot and narrative structure, narrative technique, language and style, emotional or intellectual impact, and resolution), favored the stories generated by artificial intelligence over those written by two prominent figures of modern Turkish short fiction, Ferit Edgü and Sait Faik Abasıyanık. In this context, it is suggested that the expert participants tend to regard stories that are lower in narrative complexity and higher in readability, and more readily received as more successful compared to other types of stories.

Giriş

Yapay zekâ kavramı (Artificial Intelligence - AI), makinelerin insan müdahalesi olmaksızın bağımsız bir şekilde hareket edebilme ve öğrenme yetisine sahip olmasını ifade etmek üzere kullanılmaktadır (Marr, 2022: 30). Her ne kadar yapay zekânın kökenini bulmak zor olsa da birçok araştırmacı onun ilk ortaya çıkışını 1940'lara kadar götürmektedir. Bu noktada özellikle de Amerikalı bilim kurgu yazarı Isaac Asimov'un "Runaround" adlı kısa öyküsünü yayımladığı 1942 yılı anılır. Asimov'un çalışmaları robotik, yapay zekâ ve bilgisayar bilimleri alanında, aralarında Amerikalı bilişsel bilimci Marvin Minsky'nin de bulunduğu kuşaklara ilham kaynağı olmuştur (Haenlein ve Kaplan, 2019: 6). Bununla birlikte İngiliz matematikçi Alan M. Turing 1950 yılında kurgusal boyutun dışına çıkarak "Computing machinery and intelligence" başlıklı ses getiren makalesini yayımlar. Turing Testi, bugün hâlâ yapay bir sistemin zekâsını belirlemek için bir ölçüt olarak kabul edilmektedir. Bahsedilen teste göre, eğer bir insan başka bir insan ve bir makine ile etkileşime girdiğinde makineyi insandan ayırt edemiyorsa, o zaman makinenin zeki olduğu söylenebilir (Haenlein ve Kaplan, 2019: 7).

Yapay zekâ kavramının ortaya çıkışına yakından bakıldığında onun ilk kez 1956 yılında Marvin Minsky ve John McCarthy'nin liderliğinde, New Hampshire'daki Dartmouth College bünyesinde sekiz hafta süren "Yapay Zekâ Konulu Dartmouth Yaz Araştırma Projesi (DSRPAI)" başlıklı çalıştay sırasında literatüre kazandırıldığı görülür. Bu girişimin hemen ardından, 1957 yılında Amerikalı bilgisayar bilimcisi Arthur Samuel tarafından 'makine öğrenmesi (machine learning)' kavramı ileri sürülmüştür. Ancak bu erken dönem gelişmelerine rağmen, yapay zekâ araştırmaları yaklaşık yirmi yıl süresince görece bir duraksama dönemine girmiştir (Ceyhan vd., 2024: 290; Haenlein ve Kaplan, 2019). Bununla birlikte yapay zekâ kavramı, özellikle ChatGPT-4'ün çıktığı tarihten itibaren çok daha fazla gündeme gelmiştir. Söz konusu kavram, çok disiplinli bir yapı arz ederek pek çok bilim dalının kesişim noktasında konumlanmaktadır. Özellikle bilgisayar bilimleri, matematik ve psikoloji başta olmak üzere; tıp, mühendislik, ekonomi ve yönetim gibi çeşitli disiplinlerle kuramsal yaklaşımlar, uygulama alanları ve araştırma pratikleri bakımından yapay zekâ ile güçlü bir etkileşim içerisinde (Ünsal, 2024: 354). Bernard Marr'ın dediği gibi "Yapay zekâ böylesine eşi benzeri görülmedik bir hızda evrimleştiği için bugün makineler on, hatta beş yıl önce olanaksız sandığımız işler yapabiliyor. Ve işin en can alıcı noktası, [onların] çoğu zaman sadece insana özgü sandığımız (kitap okumak, sanat eserleri üretmek gibi) işleri bile yapabilmeleri"dir (2022: 31). Burada görüldüğü gibi birçok araştırmacı, yapay zekânın şu anda sanat eserleri üretebilecek bir seviyede olduğunu ileri sürmektedir. Bu noktada şu soruyu sorabiliriz: Yapay zekâ gerçekten edebî ürün veya sanat eseri üretebilecek yetkinlikte midir? Bu makalede ifade edilen soruya öykü türü üzerinden cevap aranacaktır.

Alan yazınında yapay zekânın genelde anlatı, özelde ise öykü türünde ne ölçüde başarılı olduğunu inceleyen çalışmalara rastlanmaktadır. Örneğin Tuhin Chakrabarty ve arkadaşlarının "Art or artifice? Large language models and the false promise of creativity" (2024a); Guillermo Marco ve arkadaşlarının "Pron vs prompt: Can large language models already challenge a world-class fiction author at creative text writing?" (2024); Tuhin Chakrabarty ve arkadaşlarının "Creativity support in the age of large language models: An empirical study involving emerging writers" (2024b) başlıklı makaleleri, yapay zekânın öykü yazma ve metin üretme konusunda henüz insan yazar düzeyinde olmadığını ileri sürmektedir.

Bu makalede, mevcut çalışmalardan farklı olarak modern Türk edebiyatında önemli bir yere sahip öykücülerin yazdığı metinlerle yapay zekânın oluşturduğu öykülerin uzman katılımcılarca nasıl değerlendirdikleri sorunsallaştırılacaktır. Bahsedilen uğraşta ilk olarak hazırlanan anket aracılığıyla Anadolu Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı lisans ve yüksek lisans düzeyindeki alan uzmanı katılımcıların yapay zekâ tarafından yazılan bir öyküyü modern Türk öykücülüğünde önemli bir yere sahip bir öykücünün yazdığı öyküden ayırt edemedikleri belirlenmeye çalışılacaktır. Bunun yanı sıra ikinci düzlemde büyük dil modellerinden biri olan ChatGPT-4.5'in öykü yazımı konusundaki düzeyi; anlatı yapısı, dilsel yaratıcılığı ve tematik derinliği gibi açılardan incelenecek; yapay zekâ tarafından üretilen anlatıların edebî değer taşıyıp taşımadığına dair eleştirel bir değerlendirme yapılacaktır. Böylece yapay zekânın öykü türü özelinde edebî metin üretimindeki potansiyeli, sınırlılıkları ve insan yazarlarla karşılaştırmalı konumu hakkında kapsamlı bir tartışma zemini oluşturulacaktır. Bu

doğrultuda çalışmanın “temel amacı” ve bu temel amaca ulaşmak için oluşturulan araştırmanın “alt problemleri” aşağıdaki gibidir:

Temel amaç

Bu çalışmanın temel amacı, yapay zekânın edebiyat alanındaki yetkinliğini öykü yazma edimi üzerinden incelemektir. Özellikle yapay zekânın modern Türk öykücülüğünde iz bırakmış bir yazar gibi öykü yazıp yazamayacağı, katılımcıların değerlendirmeleri aracılığıyla ortaya konacaktır.

Alt problemler

Uzman katılımcılar, yapay zekâ tarafından üretilen öyküleri insan yazarlar tarafından yazılan öykülerden anlamlı bir şekilde ayırt edebiliyorlar mı?

Uzman katılımcıların sınıf düzeylerinin artmasıyla yazarın kim olduğuna dair verdikleri doğru cevaplar arasında anlamlı bir ilişki bulunuyor mu?

Katılımcıların öykülerin yazarına dair algıları ile beğeni düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

Yapay zekâ tarafından yazılan öykülerin insan yazarların öyküleriyle karşılaştırıldığında sahip oldukları zayıf veya güçlü yönler nelerdir?

Yöntem

Bu makalede, yapay zekâ konusunda öncü bir çalışmaya imza atan Alan M. Turing’in 1950 yılında yayımlanan “Computing machinery and intelligence” başlıklı yazısından ilham alınarak bir yöntem geliştirilmiştir. Bilindiği gibi, Turing bahse konu yazısında “Viktoryen bir salon oyunu” olan “taklit oyunu” aracılığıyla “Makineler düşünebilir mi?” sorusuna cevap bulmaya çalışır (1950: 433-460). İfade edilen oyunda kişi, sorularına gelen yanıtlardan çıkarım yaparak rakibinin zihnindeki insanın kadın mı erkek mi olduğunu çözmeye uğraşır (Wooldridge, 2022: 36). Bu çalışmada ise yapay zekânın yazmış olduğu öykü ile modern Türk edebiyatında önemli bir yere sahip yazarların öyküleri uzman katılımcılara anket aracılığıyla bir arada verilmiş ve öyküleri kimin yazdığını tespit etmeleri beklenmiştir. Bu bağlamda yapay zekâyâ, birlikte verildiği öykücü tarzında (Ferit Edgü ve Sait Faik Abasıyanık) bir öykü yazması komutu verilmiştir. Anketin 7. ve 8. öyküleri ise yapay zekânın Yusuf Atılgan ve Oğuz Atay tarzında yazdığı iki metinden oluşmuştur. Bahsedilen çerçevede, uzman katılımcıların öyküdeki verilerden hareketle taklit oyunundan farklı olarak konuşanın yerine metnin yazarını bulmaları beklenmiştir. Yöntem konusunda Gökhan Tunç’un “Yapay zekâ şiir yazabilir mi? ChatGPT örneğinde yapay zekânın şiir yazma kabiliyetinin incelenmesi” adlı makalesinden de istifade edilmiştir (2025).

Araştırma modeli

Bu makalede, araştırma modeli olarak karşılaştırmalı tarama deseni tercih edilmiştir. Bunun nedeni ise söz konusu modelin farklı gruplar arasındaki benzerlik ve farklılıkları ortaya koyma bakımından işlevsel bir değere sahip olmasıdır. Bu kapsamda hazırlanan anket

üzerinden katılımcıların okudukları öyküleri gerçek bir yazarın mı yoksa yapay zekânın mı yazdığı konusunda bir çıkarımda bulunmaları beklenmiştir. Sonrasında uzman katılımcıların öğrenim düzeyleri (lisans veya yüksek lisansın hangi döneminde oldukları) ile öykünün yazarını doğru belirleyebilme oranları arasında bir ilişki olup olmadığı ortaya konmaya çalışılmıştır. Uzman katılımcıların farklı tarzlara veya dönemlere sahip yazarların öykülerini (Sait Faik Abasıyanık, Oğuz Atay ve Ferit Edgü) tespit edebilme durumu, söz konusu yazarların öyküleriyle yapay zekâ ürünü metinleri beğenme oranları da araştırma konusu yapılmıştır.

Çalışma grubu

Çalışmaya dâhil edilen uzman katılımcılar, Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde lisans ve yüksek lisans düzeyinde öğrenim gören öğrencilerden oluşmaktadır. Söz konusu katılımcılara dair bilgiler aşağıda yer alan Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1.
Katılımcı Bilgileri

Seçenekler	1	2	3	4	5	6	Toplam
Cinsiyet	Kadın	Erkek					
n	129	31					160
%	80.6	19.4					100
Sınıf	1. Sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf	4. Sınıf	Yüksek Lisans		
n	27	33	34	32	34		160
%	16.9	20.6	21.3	20.0	21.3		100
Öykü Okuma Sıklığı	Hiç	Az	Çok				
n	4	104	52				160
%	2.5	65.0	32.5				100
Yaş	18-20	21-23	24-26	27-30	31-35	36+	
n	46	76	20	6	8	4	160
%	28.75	47.5	12.5	3.75	5.0	2.5	100

Tablo 1'e bakıldığında araştırmaya katılanların büyük çoğunluğunun kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Buna göre araştırmada 129 kadın; 31 erkek yer almaktadır. Bu durumda katılımcıların %80,6'sı kadın, %19,4'ü erkekten oluşmaktadır. Bahsedilen oranların oluşması, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü öğrencilerinin kadın yoğunluklu olmasıyla anlaşılabilmektedir.

Katılımcıların sınıf düzeylerine göre dağılımında ise bir dengeden söz etmek mümkündür. Özellikle 2. (33 katılımcı), 3. (34), 4. (32) ve yüksek lisans (34) düzeylerinde katılımcı oranları birbirine çok yakındır. Birinci sınıflarda, diğer sınıflara göre daha düşük bir katılımcı sayısının olması (27), bu sınıf mevcudunun diğer sınıflara göre daha az olmasıyla ilgilidir. Diğer taraftan sınıf düzeyleri arasındaki oranların bu şekilde birbirine çok yakın olması temsiliyet ve sonuçların genellenebilirliği açısından önem arz etmektedir.

Öykü okuma sıklığı konusunda, katılımcıların %2,5'i (4 kişi) hiç, %65,0'ı (104 kişi) az sıklıkta, %32,5'i (52 kişi) çok sıklıkta öykü okuduğunu dile getirmiştir. Bahsedilen oranlar, katılımcıların büyük bir kısmının öykü türüne belirli bir düzeyde de olsa ilgi gösterdiğini kanıtlamaktadır. Ancak bahsedilen ilginin yoğun okumaya dayalı olmadığı vurgulanmalıdır. Tablo 1 yaş dağılımı açısından incelendiğinde katılımcıların %47,5'inin (76 kişi) 21-23 yaş aralığında bulunduğu dikkati çekmektedir. Ardından %28,75 (46 kişi) ile 18-20 arası katılımcılar gelir. Bunları, %12,5 (20 kişi) ile 24-26 yaş, %5,0 (8 kişi) ile 31-35 yaş, %3,75 (6 kişi) ile 27-30 yaş ve %2,5 (4 kişi) ile 36 yaş ve üzeri takip etmektedir. Bahsedilen oranlar doğrultusunda, katılımcıların yaş ortalamasının özellikle “genç yetişkin” olarak tanımlanan düzeyde yoğunlaştığı ileri sürülebilir. Tablo 1'deki bulgular bir bütün olarak değerlendirildiğinde katılımcıların kadın ağırlıklı olduğu, yoğunlukla lisans düzeyinde ve genç yetişkin olarak tanımlanabilecek bir yaş aralığında buldukları görülür. Bilhassa vurgulanması gereken husus, çalışmanın odak noktasında yaş ve cinsiyet değişkenlerinin olmamasıdır. Bunun yerine sınıf düzeyi ile öykülerin doğru tespiti, yapay zekânın insan yazardan ayırt edilip edilemediği, yapay zekâyâ bakış gibi unsurlar çalışmada göz önünde bulundurulmuştur.

Veri toplama aracı

Bu çalışmada ilk aşamada katılımcıların kişisel bilgilerini, hangi sıklıkla öykü okuduklarını, verilen insan yazar ve yapay zekâyâ ait öyküleri kimin yazdığına ilişkin tespitlerini, katılımcıların öyküleri nasıl değerlendirdiklerini incelemek amacıyla yapılandırılmış bir anket hazırlanmıştır. Sonrasında hazırlanan anketle ilgili, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Psikoloji Bölümü ve Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Anabilim Dalı'ndan toplam beş uzmanın görüşüne başvurulmuştur. Araştırmanın amacıyla uyumlu olacak biçimde anket formu, uzman görüşlerinden alınan dönütler doğrultusunda yeniden gözden geçirilmiştir. Bu süreçte, öykülerin araştırma hedefleriyle uyumluluğuna, soru ifadelerinin açıklığına ve yönergelerin hedef kitleye uygunluğuna dikkat edilmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda anket üzerinde gerekli değişiklikler yapılmış; ardından 10 uzmandan oluşan bir grup üzerinde yürütülen pilot çalışma ile formun işlevselliği sınanmıştır. Bu ön deneme, anketin genel olarak ne kadar anlaşılır olduğu, yönergelerin yeterince açık olup olmadığı ve öykülerin doğru biçimde yorumlanabilirliği hakkında fikir vermiştir.

Makale süresince yapay zekânın yeterliliği ChatGPT örnekleminde tartışılmıştır. Bahsedilen durumun temel nedeni, bahse konu yapay zekâ modelinin bilimsel çalışmalarda yaygın olarak tercih edilmesi ve dil modeli olarak gelişmişliğinin genel kabul görmesidir. Araştırma sürecinde ChatGPT'nin en güncel versiyonu olan 4.5 modeli kullanılmıştır. Modern Türk edebiyatında önemli bir yere sahip iki yazarın iki öyküsü karşısında ChatGPT-4.5'e dört öykü yazma komutu verilmiş ve bu öyküleri uzman katılımcıların değerlendirmesi beklenmiştir. Söz konusu değerlendirmeye yapay zekânın insan öykücülerle karşılaştırıldığında öykü yazma kabiliyetinin ne ölçüde geliştiği sorusuna cevap aranmıştır. Öykülerin yazılma sürecinde ilk olarak yapay zekâyâ Ferit Edgü tarzında bir öykü yazması talimatı verilmiş ve bu öykü “Öykü 1” olarak adlandırılmıştır (ChatGPT Öykü 1, 2025). Söz konusu öykünün karşısına Ferit Edgü'nün “Durak” öyküsü konulmuş (2014: 25) ve bu metin “Öykü 2” olarak adlandırılmıştır. Uzman ka-

tılımcılar öyküleri okuduktan sonra onlara “Yukarıda okuduğunuz öykülerle ilgili hangi bilgi sizce doğrudur?” sorusu yöneltilmiş ve “Öykü 1 yapay zekâ ürünüdür.”, “Öykü 2 yapay zekâ ürünüdür.”, “Her ikisi yapay zekâ ürünüdür.”, “Her ikisi de yapay zekâ ürünü değildir.” şıklarından birini seçmeleri beklenmiştir. Sonrasında her iki öyküyü farklı açılardan değerlendiren sorular sorulmuştur. İkinci aşamada Sait Faik Abasıyanık’ın “Robenson” adlı öyküsü (2002: 80-81) “Öykü 3” olarak adlandırılıp ankete konmuştur. Karşısına ise yapay zekânın Sait Faik Abasıyanık tarzında yazdığı öykü (“Öykü 4”) yerleştirilmiştir (ChatGPT Öykü 4, 2025). Bu iki öykü aracılığıyla aynı sorular sorulmuştur. Üçüncü aşamada ise yapay zekâyâ Yusuf Atılgan ve Oğuz Atay tarzında yazdırılan iki öykü ankete konmuş ve bunlar “Öykü 5” (ChatGPT Öykü 5, 2025) ve “Öykü 6” (ChatGPT Öykü 6, 2025) şeklinde adlandırılmıştır.

Örneklem yazarların seçiminde Türk öykücülüğündeki önemleri, belirgin bir üslup özelliğine sahip olmaları etkili olmuştur. Buna göre Ferit Edgü, minimal tarzda yazdığı öykülerle Sait Faik Abasıyanık insanı doğallığı ve duygularıyla anlatan sıcak öyküleriyle Yusuf Atılgan ve Oğuz Atay ise yabancılaşan, varoluşsal sorunsallar içinde bunalan insanı merkeze alan modernist öyküleriyle edebiyat tarihinde yer edinmişlerdir. Araştırmada ankete katılanların verilen öyküleri daha önce okumamış olmasını gözetmek için metinlerin mümkün olduğunca bilinir olmamasına özen gösterilmiştir.

Verilerin toplanması

Anket uygulama sürecine geçilmeden önce, Anadolu Üniversitesi’nden 08.04.2025 tarihli ve 875339 sayılı Etik Kurul Kararı alınmıştır. Kurul kararı sonrasında anket, Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü’nde öğrenim görmekte olan lisans ve yüksek lisans öğrencilerine uygulanmıştır. Söz konusu araştırma katılımcıların sözlü ve yazılı onayları alınarak gönüllülük esasına bağlı olarak gerçekleştirilmiştir. Her bir katılımcıyla yapılan anket çalışması tek oturumda gerçekleştirilmiş olup yaklaşık 25-30 dakika arasında sürmüştür.

Verilerin analizi

Araştırma sonucunda elde edilen anket verileri, SPSS 27 programı aracılığıyla yorumlanmıştır. İstatistiksel değerlendirme sürecinde kategorik değişkenler için frekans ve yüzde değerleri hesaplanmış, kategorik değişkenler arasındaki ilişkilerin analizinde ise ki-kare testi uygulanmıştır. Analizlerde anlamlılık düzeyi olarak $p < .05$ ve $p < .01$ sınırları esas alınmıştır. Bununla birlikte çalışmaya ilham olan Turing Testi kapsamında yapay zekânın talimatlar sonucunda yazdığı öykünün insan yazarın öyküsünün karşısında %30 oranından daha fazla insan ürünü sanılması durumunda yapay zekânın insanlar gibi öykü yazabileceği yargısına ulaşılmıştır.

Bulgular ve yorum

Uzman katılımcıların öykülerin yazarının kim olduğuna dair düşünceleri

Oluşturulan anketteki altı öykü ikiye bölünmüş gruplar hâlinde Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü’nde öğrenim gören 160 alan uzmanı katılımcıya sunulmuş ve öykülerin yazarına ilişkin bir tespitte bulunmaları beklenmiştir. Aşağıda yer alan Tablo 2’de bahsedilen görüşlerin oransal bilgileri yer almaktadır.

Tablo 2.

Uzman Katılımcıların Öyküyü Kimin Yazdığına Dair Tespitlerinin Dağılımı

Kategori (Öykü Çifti)	1. Öykü YZ n	1. Öykü YZ %	2. Öykü YZ n	2. Öykü YZ %	Her İkisi YZ n	Her İkisi YZ %	Her İkisi Yazar n	Her İkisi Yazar %	χ^2	p
Öykü 1-2	47	29.4%	65	40.6%	17	10.6%	31	19.4%	32.10	<.001
Öykü 3-4	49	30.6%	40	25.0%	15	9.4%	56	35.0%	24.05	<.001
Öykü 5-6	33	20.6%	55	34.4%	19	11.9%	53	33.1%	22.10	<.001

Ankete katılan uzman katılımcılar Öykü 1 ve Öykü 2'yi birlikte değerlendirmişlerdir. Buna göre Öykü 1, yapay zekânın Ferit Edgü tarzında yazdığı öyküyken Öykü 2 ise Ferit Edgü'ye ait metindir. Uzman katılımcılara metnin yazarının kim olduğu sorulduğunda 160 kişiden 47'si (%29,4) yapay zekâ ürünü olan Öykü 1'in yazarının yapay zekâ olduğunu doğru tespit etmiştir. Buna karşılık Ferit Edgü'ye ait olan Öykü 2'nin yapay zekâ ürünü olduğunu düşünenlerin oranı daha yüksektir (65 kişi ve %40,6). Bu şekilde yapay zekânın yazdığı metni, insan yazara ait görenlerin oranının daha fazla olması dikkat çekicidir. Böylesi bir durum, yapay zekânın taklit etme başarısını ortaya koymuştur. Bu başarının olası en temel nedeni, Ferit Edgü'nün üslubunda aranabilir. Ferit Edgü'nün minimalist, kesik cümleli ve yalın üslubunun yapay zekâ tarafından başarılı taklit edildiği düşünülebilir. Diğer taraftan Öykü 1 ve Öykü 2'nin birlikte yapay zekâ olduğunu düşünenlerin oranı %10,6'dır (17 kişi). Uzman katılımcıların 31'i (%19,4) ise her ikisini insan yazarın kaleme aldığına ikna olmuştur. Bu durum uzman katılımcıların okudukları metnin gerçek yazar tarafından üretildiğine daha çok ikna olduğunu kanıtlamaktadır. Söz konusu cevapların anlamlılık düzeyinin yüksek olması da dikkat çekicidir ($\chi^2_{(3)} = 32.10, p<.001$). Bu bağlamda katılımcıların cevaplarının rastgelelilik özelliği taşımadığı da ileri sürülebilir.

Anketin ikinci aşamasında Sait Faik Abasıyanık'ın yazdığı ve Öykü 3 şeklinde adlandırılan metin ile yapay zekânın Sait Faik Abasıyanık tarzında yazdığı Öykü 4 okura sunulmuştur. Burada da ilk aşama ile benzer sonuçlar ortaya çıkmıştır. 160 uzman katılımcıdan 49'u (%30,6) Sait Faik Abasıyanık'ın yazdığı Öykü 3'ün yapay zekâyâ ait olduğunu düşünmüştür. Yapay zekânın oluşturduğu Öykü 4'te bu oran daha azdır (40 kişi ve %25). Bu durumda Sait Faik'in yazdığı metni, yapay zekâ olarak işaretleyenlerin oranının daha fazla olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Böylelikle yapay zekânın gündelik hayatı, insanı tüm sıcaklığı ve doğallığı içinde kavramaya çalışan Sait Faik Abasıyanık'ı başarılı bir şekilde taklit ettiği ve insan yazarı izlenimini başarıyla verdiği söylenebilir. Bununla birlikte uzman katılımcılardan her iki öykünün (Öykü 3 ve Öykü 4) yapay zekâ ürünü olduğu tespitinde bulunanların oranı düşüktür (15 kişi ve %9,4). Ancak uzman katılımcıların büyük bir bölümü (56 kişi ve %35) Öykü 3 ve Öykü 4'ü insan yazar ürünü olarak düşünmüştür. Bu sonuç yapay zekânın sadece Ferit Edgü'nün minimalist, duygu yoğunluğunun az olduğu yalın üslubunu taklit etmekte başarılı olmadığını, aynı zamanda Sait Faik'in insani, içten üslubunu da başarıyla yakaladığını göstermektedir. Uzman katılımcıların Öykü 3 ve Öykü 4'e yönelik cevaplarının da rastgelelilik vasfı taşımadığı ki-kare testi sonucunda ortaya konmuştur ($\chi^2_{(3)} = 24.05, p<.001$).

Anketin üçüncü ve son aşamasında ise yapay zekânın Yusuf Atılğan (Öykü 5) ve Oğuz Atay (Öykü 6) tarzında yazdığı iki öykü uzman katılımcılara sorulmuş ve onlardan öykülerin yazarını doğru tespit edebilmeleri beklenmiştir. Öykü 5'in yapay zekâ tarafından yazıldığını düşünenlerin sayısı 33 kişi (%20,6) iken Öykü 6'nın yapay zekâ ürünü olduğunu düşünenlerin sayısı 55'tir (%34,4). Her iki öykünün de yapay zekâ tarafından oluşturulduğunun düşünerek doğru cevap verenlerin sayısı yalnızca 19'dur (%11,9). Ancak tabloda asıl dikkat çeken nokta, Öykü 5 ve Öykü 6'nın insan yazar tarafından kaleme alındığını düşünen kişilerin oranının çok yüksek olmasıdır (53 kişi ve %33,1). Böylesi bir sonuç, yapay zekânın insan gibi yazma konusunda ikna kabiliyetinin yüksek olduğunu somutlamaktadır. Bir başka ifadeyle yapay zekâ; teknik, anlam ve duygu açısından başarılı bir şekilde insan yazara ait vasıflara sahipmiş gibi gözükmektedir. Böylece yapay zekâ ile insan yazar arasındaki sınırların belirsizleştiği de vurgulanmalıdır. Ayrıca diğer düzlemlerde olduğu gibi burada da uzman katılımcıların cevaplarının rastlantısal olmaması, bir eğilim içinde gözükmesi önemlidir ($\chi^2_{(3)} = 22.10, p < .001$).

Uzman katılımcıların öykülerin yazarına dair cevaplarını ikili bir kategoriye indirdiğimizde (örneğin Öykü 2'ye yapay zekâ diyenlerin aynı zamanda Öykü 1'e insan yazar dediği kabul edilmiştir) aşağıdaki Tablo 3 elde edilir:

Tablo 3.

Öykünün Yazarının Kim Olduğuna (Yapay Zekâ veya İnsan Yazar) Dair Görüşlerin Oranı

Öykü	Yazar (n)	Yazar %	YZ (n)	YZ %
Öykü 1	96	60.0%	64	40.0%
Öykü 2	78	48.8%	82	51.3%
Öykü 3	96	60.0%	64	40.0%
Öykü 4	105	65.6%	55	34.4%
Öykü 5	108	67.5%	52	32.5%
Öykü 6	86	53.8%	74	46.3%

Yukarıdaki tabloda dikkat çekici ilk nokta, dörtlü kategoriyle uyumlu şekilde, yapay zekâyâ ait olan Öykü 1 ve Öykü 4'ün, uzman katılımcıları modern Türk öykücülüğünün iki önemli ismi Ferit Edgü ve Sait Faik Abasıyanık'ın öykülerinden daha fazla insani bir ürün olduğu konusunda ikna etmesidir. Buna göre yapay zekânın Ferit Edgü tarzında ürettiği Öykü 1'i bir insanın yazdığına kanaat getirenlerin sayısı 96'dır (%60). Ancak Ferit Edgü'nün kaleme aldığı Öykü 2'nin insan bir yazar tarafından yazıldığını belirtenlerin sayısı 78'dir (%48,8). Benzer şekilde Sait Faik'in yazdığı öyküyü bir insanın kaleme aldığını düşünenlerin sayısı 96 (%60) iken yapay zekânın onu taklit ederek oluşturduğu metnin insan yazara ait olduğunu düşünenlerin sayısı 105'tir (%65,6). Tablo'da dikkati çeken ikinci nokta ise yapay zekânın oluşturduğu bütün öykülerin katılımcıların %50'den fazlasını insan üretimi olduğu yönünde ikna etmesidir (Öykü 1: %60, Öykü 4: %65,6, Öykü 5: %67,5, Öykü 6: %53,8). Bu şekilde yapay zekânın yazdığı öykülerle insan bir öykücü gibi yazabildiği noktasında ikna edici bir özelliğe sahip olduğu ve Turing Testi'ndeki %30'luk eşiği aştığı söylenebilir.

Sınıf düzeyi ile öykünün yazarını doğru tespit etme arasındaki ilişki

Araştırmada görüşleri alınan uzman katılımcıların sınıf düzeylerinin artmasıyla öykülerin yazarını doğru tespit edebilmeleri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı sorulmuş ve söz konusu soru ki-kare testi aracılığıyla cevaplanmaya çalışılmıştır. Bu bağlamda ilk olarak uzman katılımcıların yapay zekânın Ferit Edgü tarzında yazdığı Öykü 1 ve Ferit Edgü'nün kaleme aldığı Öykü 2'ye dair görüşleri incelenmiştir. Aşağıdaki Tablo 4'te farklı sınıfların söz konusu öykülerin yazarına dair görüşlerinin yüzdesel dağılımı verilmiştir:

Tablo 4.

Sınıf Düzeyi ile Öykü 1 ve Öykü 2'nin Yazarına Dair Görüşlerin Yüzdelik Dağılımı

Sınıf	Öykü 1 Yapay Zekâ (f, %)	Öykü 2 Yapay Zekâ (f, %)	Her İkisi Yapay Zekâ (f, %)	Her İkisi Yazar (f, %)	Toplam (f)	χ^2	<i>p</i>
1. sınıf	10 (37.0%)	7 (25.9%)	3 (11.1%)	7 (25.9%)	27	8.66	.732
2. sınıf	11 (33.3%)	12 (36.4%)	2 (6.1%)	8 (24.2%)	33		
3. sınıf	9 (26.5%)	15 (44.1%)	3 (8.8%)	7 (20.6%)	34		
4. sınıf	8 (25.0%)	14 (43.8%)	6 (18.8%)	4 (12.5%)	32		
Yüksek Lisans	9 (26.5%)	17 (50.0%)	3 (8.8%)	5 (14.7%)	34		
Toplam	47	65	17	31	160		

Araştırmada nihai olarak uzman katılımcıların sınıf düzeyleri arttıkça doğru cevap olan Öykü 1'in yapay zekâ olduğu tespitini daha yüksek oranda yapabilmeleri beklenmiştir. Ancak Öykü 1'in yapay zekâ olduğunu işaretleyenlerin sayısı 1. sınıflarda 10, 2. sınıflarda 11, 3. sınıflarda 9, 4. sınıflarda 8, yüksek lisans 9'dur. İfade edilen sayılarda görüldüğü gibi sınıf düzeylerinde doğru cevap oranı inişli çıkışlı bir eğri göstermektedir. En yüksek doğru cevap verme oranı 2. sınıflardadır (11 kişi). Bunu birinci sınıflar (10 kişi) takip etmektedir. Ardından 3. sınıf ve yüksek lisans öğrencileri gelmektedir (9 kişi). Doğru cevabı en az bilen sınıf grubu ise 8 kişi ile 4. sınıflardır. Böylesi bir durumda bilgi ve tecrübenin artmasıyla doğru cevabın oranının artmaması dikkat çekicidir. O hâlde uzman katılımcıların daha çok sezgisel olarak doğru cevabı tahmin ettikleri söylenebilir. Diğer taraftan ki-kare testi sonucunda sınıf düzeyinin artmasıyla doğru cevabı bulma arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($\chi^2_{(12)}=8.66$, $p = .732$). Aşağıdaki Tablo 5'te ise, sınıf düzeyi ile Öykü 3 ve Öykü 4'ün yazarına ilişkin görüşlerin yüzdelik dağılımları verilmiştir.

Tablo 5.*Sınıf Düzeyi ile Öykü 3 ve Öykü 4'ün Yazarına Dair Görüşlerin Yüzelik Dağılımı*

Sınıf	Öykü 3 Yapay Zekâ (f, %)	Öykü 4 Yapay Zekâ (f, %)	Her İkisi Yapay Zekâ (f, %)	Her İkisi Yazar (f, %)	Toplam (f)	χ^2	p
1. sınıf	5 (18.5%)	10 (37.0%)	1 (3.7%)	11 (40.7%)	27	14.91	.246
2. sınıf	15 (45.5%)	5 (15.2%)	2 (6.1%)	11 (33.3%)	33		
3. sınıf	8 (23.5%)	5 (14.7%)	5 (14.7%)	16 (47.1%)	34		
4. sınıf	11 (34.4%)	9 (28.1%)	3 (9.4%)	9 (28.1%)	32		
Yüksek Lisans	10 (29.4%)	11 (32.4%)	4 (11.8%)	9 (26.5%)	34		
Toplam	49	40	15	56	160		

Öykü 1 ve Öykü 2'de olduğu gibi Öykü 3 ve Öykü 4'te de beklentinin aksine sınıf düzeyleri arttıkça öykünün yazarının kim olduğunu tahmin etme konusundaki başarı oranı artmamıştır. Daha önce belirtildiği gibi ankette Öykü 3, Sait Faik Abasıyanık'ın öyküsüyken Öykü 4, yapay zekânın Sait Faik tarzında yazdığı öyküdür. Bahsedilen doğru yazar tahminini en başarılı yapan sınıf yüksek lisans grubudur (11 kişi). Böylesi bir sonuç, yüksek lisans düzeyindeki öğrencilerden beklenilmektedir. Ancak öykünün yazarını en başarılı bilen ikinci grup, 1. sınıflardır (10 kişi). Ardından sırasıyla 4. sınıf (9 kişi) ve 2. ve 3. sınıflar (5 kişi) eşit derecede gelmektedir. Öykü 1 ve Öykü 2'nin yazarını en doğru belirleyen grup olan 2. sınıfların bu bölümde doğru cevabı en az bilen iki gruptan biri olması, başarılı cevap verme konusunda bir istikrar olmadığını ortaya koymaktadır. Bu bulgular, öykünün yazarını tespit etme konusunda sınıf düzeyinin belirleyici bir etkisinin olmadığını göstermektedir. Nitekim ki-kare testi sonucunda sınıf düzeyinin artmasıyla doğru cevabı bulma arasında anlamlı bir ilişkinin bulunamaması da bu anlamda önemlidir ($\chi^2_{(12)}=14.91$, $p = .246$). Son olarak aşağıdaki Tablo 6'da sınıf düzeyi ile Öykü 5 ve Öykü 6'nın yazarına ilişkin yüzelik dağılım verilmiştir.

Tablo 6.*Sınıf Düzeyi ile Öykü 5 ve Öykü 6'nın Yazarına Dair Görüşlerin Yüzelik Dağılımı*

Sınıf	Öykü 5 Yapay Zekâ (f, %)	Öykü 6 Yapay Zekâ (f, %)	Her İkisi Yapay Zekâ (f, %)	Her İkisi Yazar (f, %)	Toplam (f)	χ^2	p
1. sınıf	8 (29.6%)	9 (33.3%)	3 (11.1%)	7 (25.9%)	27	15.16	.233
2. sınıf	6 (18.2%)	15 (45.5%)	2 (6.1%)	10 (30.3%)	33		
3. sınıf	10 (29.4%)	11 (32.4%)	5 (14.7%)	8 (23.5%)	34		
4. sınıf	3 (9.4%)	14 (43.8%)	4 (12.5%)	11 (34.4%)	32		
Yüksek Lisans	6 (17.6%)	6 (17.6%)	5 (14.7%)	17 (50.0%)	34		
Toplam	33	55	19	53	160		

Uzman katılımcıların, Öykü 5 ve Öykü 6'nın yazarının kim olduğu konusunda diğer düzlemlere göre başarı oranlarının daha düşük kaldığı vurgulanmalıdır (Her ikisi de yapay zekâ). Bununla birlikte diğer iki düzlemde olduğu gibi sınıf düzeyinin artışına paralel olarak Öykü 5 ve Öykü 6'nın yazarını belirlemede bir artışın olmadığı görülmüştür. Doğru cevap verme oranı en yüksek sınıflar yüksek lisans ve 3. sınıflardır (5 kişi). Bu şekilde Öykü 3 ve Öykü 4'te olduğu gibi yüksek lisans düzeyinin en başarılı gruplardan biri olduğu dile getirilmelidir. Ancak Öykü 3 ve Öykü 4'ün yazarını belirlemede en başarısız iki gruptan biri olan 3. sınıflar, burada en başarılı iki gruptan biri olmuştur. Ardından sırasıyla başarı oranı şöyledir: 4. sınıflar (4 kişi), 1. sınıflar (3 kişi) ve 2. sınıflar (2 kişi). Diğer öykü gruplarında başarı oranı yüksek olan 1. sınıfların doğru cevap oranı burada düşük kalmıştır. Öte yandan diğer öykü gruplarında olduğu gibi Öykü 5 ve Öykü 6'da da uzman katılımcıların sınıf düzeyleri arttıkça doğru bilme oranlarının artmadığı gözlemlenmiştir. Yine ki-kare sonucunda sınıf düzeyi ile Öykü 5 ve Öykü 6'nın yazarına dair görüşler arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($\chi^2_{(12)}=15.16, p = .233$).

Genel olarak her üç öykü grubunda sınıf düzeyi arttıkça öykülerin kaynağını doğru tespit etme arasında bir ilişki bulunmadığı vurgulanmalıdır. Bu bulgu, doğru cevabı belirleme noktasında bilgi ve tecrübeden ziyade sezginin belirleyici olabileceğini düşündürmektedir. Ayrıca sınıfların öykülerin yazarını belirlemedeki başarısının öykü gruplarına göre farklılık göstermesi de dikkat çekicidir.

Öykünün yazarı ile beğeni oranı arasındaki ilişki

Uzman katılımcıların ankete verdikleri cevaplar üzerinden sorgulanan bir başka husus, onların öykülerin yazarının kim olduğuna dair düşünceleriyle öyküleri beğenip beğenmemeleri arasında bir ilişki olup olmadığıdır. Aşağıdaki Tablo 7'de öykünün yazarına dair algıyla beğenme oranları arasındaki ilişki verilmiştir:

Tablo 7.

Öykülerin Yazarına Dair Algı ile Beğeni Düzeyi Arasındaki İlişki

Öykü	Yazarlık Algısı	Beğenmedim (n/%)	Kararsızım (n/%)	Beğendim (n/%)	χ^2	sd	p
Öykü 1	Öykü1 yapay zekâ yazdı	10/21.3	10/21.3	27/57.4	14.78	6	.022
	Öykü2 yapay zekâ yazdı	6/9.2	4/6.2	55/84.6			
	Öykü1 ve 2 yapay zekâ	3/17.6	3/17.6	11/64.7			
	Öykü1 ve 2 yazar	1/3.2	7/22.6	23/74.2			
Öykü 2	Öykü1 yapay zekâ yazdı	7/14.9	7/14.9	33/70.2	29.31	6	<.001

	Öykü2 yapay zekâ yazdı	20/30.8	25/38.5	20/30.8			
	Öykü1 ve 2 yapay zekâ	5/29.4	5/29.4	7/41.2			
	Öykü1 ve 2 yazar	2/6.5	4/12.9	25/80.6			
Öykü 3	Öykü3 yapay zekâ yazdı	23/46.9	12/24.5	14/28.6	44.77	6	<.001
	Öykü4 yapay zekâ yazdı	5/12.5	1/2.5	34/85.0			
	Öykü3 ve 4 yapay zekâ	3/20.0	2/13.3	10/66.7			
	Öykü3 ve 4 yazar	4/7.1	6/10.7	46/82.1			
Öykü 4	Öykü3 yapay zekâ yazdı	3/6.1	3/6.1	43/87.8	13.86	6	.031
	Öykü4 yapay zekâ yazdı	6/15.0	9/22.5	25/62.5			
	Öykü3 ve 4 yapay zekâ	3/20.0	2/13.3	10/66.7			
	Öykü3 ve 4 yazar	3/5.4	4/7.1	49/87.5			
Öykü 5	Öykü5 yapay zekâ yazdı	10/30.3	7/21.2	16/48.5	25.19	6	<.001
	Öykü6 yapay zekâ yazdı	5/9.1	4/7.3	46/83.6			
	Öykü5 ve 6 yapay zekâ	4/21.1	4/21.1	11/57.9			
	Öykü5 ve 6 yazar	1/1.9	5/9.4	47/88.7			
Öykü 6	Öykü5 yapay zekâ yazdı	3/9.1	3/9.1	27/81.8	29.31	6	<.001
	Öykü6 yapay zekâ yazdı	19/34.5	20/36.4	16/29.1			
	Öykü5 ve 6 yapay zekâ	4/21.1	5/26.3	10/52.6			
	Öykü5 ve 6 yazar	5/9.4	13/24.5	35/66.0			

Tablo 7'ye bakıldığında uzman katılımcıların Öykü 1'in yazarına dair algılarıyla beğeni düzeyleri arasında güçlü bir ilişkinin varlığı dikkati çeker. Buna göre Öykü 1'in yapay zekâ olduğunu düşünenler %57,4 (Öykü 1 yapay zekâ yazdı) ve %64,7 (Öykü 1 ve 2'yi yapay zekâ yazdı) oranında beğenirken insan yazarın kaleme aldığını düşünenler %74,2 (Öykü 1 ve

2'yi yazar yazdı) ve %84,6 (Öykü 2 yapay zekâ yazdı) oranında beğenmiştir. Burada Öykü 2'nin yapay zekâ tarafından kaleme alındığının ifade edilmesi, daha önce de vurgulandığı gibi, Öykü 1'in insan yazar tarafından kaleme alındığı şeklinde yorumlanmıştır. O hâlde Öykü 1'in %84,6 gibi yüksek bir oranda "Öykü 2 yapay zekâ yazdı" seçeneğini belirtenler tarafından beğenilmesi, onun insan yazar olarak düşünülmesiyle ilişkilidir. İfade edilen belirlenim oran farkları ki-kare testine de yansımıştır ($\chi^2_{(6)}=14.78$, $p = .022$). Öykü 2'nin yapay zekâ ile oluşturulduğunu düşünen katılımcılar %30,8 (Öykü 2 yapay zekâ yazdı) ve %41,2 (Öykü 1 ve 2 yapay zekâ yazdı) oranlarında öyküyü beğenmişlerdir. Buna karşılık öykünün insan tarafından yazıldığını düşünenlerin beğeni oranları şöyledir: %80,6 (Öykü 1 ve 2 yazar yazdı) ve %70,2 (Öykü 1 yapay zekâ yazdı). Bu durumda her ne kadar bir önceki kadar olmasa da, okunan metni insan yazarın yazdığına ilişkin bir kanaatin beğeni düzeyini artırdığı ifade edilmelidir ($\chi^2_{(6)}=29.31$, $p < .001$). Öykü 3'te metnin insan yazar tarafından yazıldığı algısını taşıyan uzman katılımcılar %82,1 (Öykü 3 ve 4 yazar yazdı) ve %85 (Öykü 4 yapay zekâ yazdı) oranında öyküyü beğenmiş; ancak bu oran öyküyü yapay zekânın kaleme aldığını düşünenlerde %28,6 (Öykü 3 yapay zekâ yazdı) ve %66,7 (Öykü 3 ve 4 yapay zekâ yazdı) düzeyinde kalmıştır. Bahsedilen güçlü anlamlılık düzeyi ki-kare testinde de görünmüştür ($\chi^2_{(6)}=44.77$, $p < .001$). Öykü 4'te, öyküyü insan yazarın kaleme aldığını düşünenlerin %87,5'i (Öykü 3 ve 4 yazar yazdı) ve 87,8'i (Öykü 3 yapay zekâ yazdı) okuduklarını beğenmiştir. Ancak Öykü 4'ü okuyan ve onu yapay zekânın yazdığına inanan uzman katılımcıların %62,5 (Öykü 4 yapay zekâ yazdı) ve %66,7'si (Öykü 3 ve 4 yapay zekâ yazdı) öyküyü beğenmiştir. Burada da öykünün yazarına dair algı ile beğeni düzeyi arasında anlamlı bir ilişki olduğunun altını çizmek gerekir ($\chi^2_{(6)}=13.86$, $p = .031$). Öykü 5'te, öykünün yazarına dair algılarla beğeni düzeyleri arasında güçlü bir ilişki görülür ($\chi^2_{(6)}=25.19$, $p < .001$). Öykü 5'i insan yazarın kaleme aldığını düşünüp beğenen katılımcı oranı şöyledir: %88,7 (Öykü 5 ve 6 yazar yazdı) ve 83,6 (Öykü 6 yapay zekâ yazdı). Diğer taraftan okuduğu Öykü 5'i yapay zekânın oluşturduğunu düşünüp beğenen katılımcı oranı şu şekilde görülür: %48,5 (Öykü 5 yapay zekâ yazdı) ve %57,9 (Öykü 5 ve 6 yapay zekâ yazdı). Son olarak Öykü 6'da metni insan yazarın yazıldığını düşünen katılımcıların %66'sı (Öykü 5 ve Öykü 6 yazar yazdı) ve %81,8'i (Öykü 5 yapay zekâ yazdı) okuduğunu beğenirken yapay zekânın ürettiğini düşünenlerin %29,1'i (Öykü 6 yapay zekâ yazdı) ve %52,6'ü (Öykü 5 ve 6 yapay zekâ yazdı) beğenmiştir. Bu durum, ki-kare testinde güçlü bir anlamlılık ilişkisiyle görünürlük kazanmıştır ($\chi^2_{(6)}=29.31$, $p < .001$). Bu şekilde uzman katılımcıların okudukları altı öyküde de yazar algılarının beğeni düzeyleri üzerinde belirleyici bir etkiye sahip oldukları sonucu ortaya çıkmıştır. Böylece uzman katılımcıların, okuduklarını insan yazarın yazdığına dair bir kanaate sahip olduklarında onu beğenme eğilimine girdikleri ileri sürülebilir. Bu tutum, yapay zekânın yazdığı metinlere karşı genel kabulde estetik bir ön yargıya işaret etmektedir. Bir başka ifadeyle, katılımcılar hâlâ yapay zekânın başarılı bir metin ortaya koyacağına dair bir güvensizlik içindedir. Öte yandan ki-kare testi sonucunda bazı hücrelerin beklenen frekans değeri 5'in altındadır. Ancak gözlemlenen bir eğilim olarak katılımcıların tutarlı bir şekilde insan yazımı öyküleri yapay zekâ öykülerine göre daha fazla beğendiği bulgulandığından elde edilen sonuç genel eğilim bakımından kabul edilmiştir.

Uzman katılımcıların öykü sanatı açısından anketteki öykülere dair değerlendirmeleri

Çalışmada, ankete katılan uzman katılımcılardan okudukları öyküleri genel beğeni, özgünlük, kurgu ve olay örgüsü, anlatım tekniği, dil ve üslup, duygusal/düşünsel etki, öykünün sonucu açısından değerlendirmeleri istenmiştir. Ankete katılan 160 katılımcının Öykü 1 (yapay zekânın öyküsü) ve Öykü 2'ye (Ferit Edgü'nün öyküsü) dair görüşleri, kişi sayıları ve yüzde oranları ile birlikte aşağıdaki Tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8.

Uzman Katılımcıların Öykü 1 ve Öykü 2'yi Öykü Estetiği Açısından Değerlendirmeleri

Değerlendirme Boyutu	Öykü 1	Öykü 1	Öykü 1	Öykü 2	Öykü 2	Öykü 2
	Beğenmeyen	Kararsız	Beğenen	Beğenmeyen	Kararsız	Beğenen
	(n/%)	(n/%)	(n/%)	(n/%)	(n/%)	(n/%)
1. Genel beğeni	20/12.5	24/15.0	116/72.5	34/21.3	41/25.6	85/53.1
2. Özgünlük	31/19.4	44/27.5	85/53.1	44/27.5	45/28.1	71/44.4
3. Kurgu ve olay örgüsü	23/14.4	32/20.0	105/65.6	43/26.9	37/23.1	80/50.0
4. Anlatım tekniği	28/17.5	33/20.6	99/61.9	41/25.6	34/21.3	85/53.1
5. Dil ve üslup	25/15.6	32/20.0	103/64.4	34/21.3	43/26.9	83/51.9
6. Duygusal/düşünsel etki	26/16.3	26/16.3	108/67.5	42/26.3	38/23.8	80/50.0
7. Öykünün sonucu	29/18.1	37/23.1	94/58.8	46/28.7	40/25.0	74/46.3

*Bu altbaşlıktaki üç tabloda ankette verilen “kesinlikle katılmıyorum” ve “katılmıyorum” seçenekleri, “katılmıyorum”; “kesinlikle katılıyorum” ve “katılıyorum” seçenekleri, “katılıyorum” başlığında toplanmıştır.

Tablo incelendiğinde uzman katılımcıların yedi değerlendirme ölçütünün tamamında yapay zekânın yazdığı öyküyü (Öykü 1) Ferit Edgü'nün yazdığı öyküye (Öykü 2) göre daha başarılı bulmaları dikkat çekicidir. Örneğin ilk ölçütte yapay zekânın yazdığı öykü ankete katılanların %72,5'i tarafından genel olarak beğenilmiştir. Söz konusu oran Ferit Edgü'nün kaleme aldığı öyküde %53,1'de kalmıştır. Dolayısıyla katılımcılar genel olarak yapay zekânın yazdığı öyküyü Ferit Edgü'nün öyküsünden daha çok beğenmişlerdir. Ankette ikinci olarak katılımcılardan Öykü 1 ve Öykü 2'yi özgünlük açısından beğenip beğenmedikleri sorgulanmıştır. Yapay zekânın yazdığı Öykü 1, katılımcıların %53,1'i tarafından özgün bulunurken bu oran Ferit Edgü'nün yazdığı Öykü 2'de %44,4'tür. Kurgu ve olay örgüsünü beğenme oranında Öykü 1 %65,6, Öykü 2 %50; anlatım tekniğini beğenme oranında Öykü 1 %61,9, Öykü 2 %53,1; dil ve üslup özelliklerini beğenme oranında Öykü 1 %64,4, Öykü 2 %51,9; öykünün duygusal ve düşünsel etkisini beğenme oranında Öykü 1 %67,5, Öykü 2 %50; öykünün sonucunu beğenme oranında Öykü 1 %58,8, Öykü 2 %46,3 başarı düzeyini yakalamıştır.

Daha önce vurgulandığı gibi katılımcılar, yapay zekânın oluşturduğu metne, Ferit Edgü'nün öyküsünden daha olumlu yaklaşmışlardır. Öykü 1 için en yüksek beğeni oranı ise genel olarak beğeni düzeyini gösteren birinci ölçüttedir (%72,5). Bunu duygusal ve düşünsel etki (%67,5) ile kurgu ve olay örgüsü (%65,6) takip etmiştir. Öykü 2 için en yüksek üç beğeni oranı ise genel beğeni (%53,1), anlatım tekniği (%53,1) ve dil ve üslup (51,9) olarak görünürlük kazanır. Genel kabulde duygusal ve düşünsel derinliğe sahip olmadığı düşünülen yapay zekânın yazdığı öykünün başarılı bulunması bu bağlamda dikkat çekicidir. Yine yapay zekânın yazdığı öykünün sonucunun Ferit Edgü'nün kaleme aldığı öykünün sonucundan daha çok beğenilmesinin altı da çizilmelidir. Bu şekilde yapay zekânın öyküsünün sonucunun insan yazarların metinlerinden ayrı bir nitelik taşıdığı ve bu durumun katılımcıların ilgisini daha çok çektiği ileri sürülebilir. İkinci olarak katılımcıların Öykü 3 (Sait Faik Abasıyanık'ın öyküsü) ve Öykü 4'e (yapay zekânın öyküsü) dair görüşleri, kişi sayıları ve yüzde oranları ile birlikte aşağıdaki Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9.

Uzman Katılımcıların Öykü 3 ve Öykü 4'ü Öykü Estetiği Açısından Değerlendirmeleri

Değerlendirme Boyutu	Öykü 3	Öykü 3	Öykü 3	Öykü 4	Öykü 4	Öykü 4
	Beğenmeyen	Kararsız	Beğenen	Beğenmeyen	Kararsız	Beğenen
	(n/%)	(n/%)	(n/%)	(n/%)	(n/%)	(n/%)
1. Genel beğeni	35/21.9	21/13.1	104/65.0	15/9.4	18/11.3	127/79.4
2. Özgünlük	32/20.0	30/18.8	98/61.3	21/13.1	36/22.5	103/64.4
3. Kurgu ve olay örgüsü	31/19.4	31/19.4	98/61.3	20/12.5	19/11.9	121/75.6
4. Anlatım tekniği	34/21.3	26/16.3	100/62.5	18/11.3	22/13.8	120/75.0
5. Dil ve üslup	29/18.1	30/18.8	101/63.1	13/8.1	32/20.0	115/71.9
6. Duygusal/ düşünsel etki	30/18.8	29/18.1	101/63.1	18/11.3	28/17.5	114/71.3
7. Öykünün sonucu	33/20.6	28/17.5	99/61.9	25/15.6	19/11.9	116/72.5

Yukarıdaki tabloya bakıldığında, yapay zekânın oluşturduğu Öykü 4'ün genel beğeni oranının (%79,4) Sait Faik Abasıyanık'ın kaleme aldığı öyküden (%65) daha fazla olduğu dik-kati çeker. Ancak her iki öykünün genel beğeni oranının Öykü 1 ve Öykü 2'den fazla olması da önemlidir. Bu durumun, öykünün tarzıyla bir ilişkisi olduğu düşünülebilir. Bu çerçevede katılımcıların Ferit Edgü'nün minimalist öykü üslubu yerine Sait Faik Abasıyanık'ın insanı merkeze alan duygu yoğunluklu öykü tarzını daha çok beğendikleri ileri sürülebilir. Bununla birlikte özgünlük açısından da yapay zekânın öyküsü Sait Faik'in öyküsünden daha çok beğenilmiştir. Buna göre Öykü 3'ün özgün bulunma oranı %61,3; Öykü 4'ün %64,4'tür. Kurgu ve olay örgüsünde Öykü 3 %61,3, Öykü 4 %75,6; anlatım tekniğinde Öykü 3 %62,5, Öykü 4 %75;

dil ve üslupta Öykü 3, 63,1, Öykü 4, %71,9; duygusal/düşünsel etkide Öykü 3, %63,1, Öykü 4, %71,3; öykünün sonucunda Öykü 3 %61,9, Öykü 4, %72,5 düzeyinde beğenilmiştir.

Her iki öykünün de genel olarak beğeni düzeyi %50'nin üzerindedir. Bu durum, öykülerin farklı unsurlar açısından beğenildiğini gösterir. Bahsedilen bütün başlıklarda yapay zekânın öyküsü, Sait Faik Abasıyanık'ın öyküsüne göre daha fazla beğenilmiştir. Söz konusu beğeni oranındaki fark, kimi başlıklarda %10-15 aralığına kadar çıkmaktadır. Öykü 3'te ilk üç sırada en fazla beğenilen unsurlar sırasıyla şunlardır: Genel beğeni (%65), dil ve üslup (%63,1) ve duygusal-düşünsel etkidir (%63,1). Öte yandan Öykü 4'te en fazla beğenilen ilk üç unsur sırasıyla şunlardır: Genel beğeni (%79,4), kurgu ve olay örgüsü (%75,6), anlatım tekniği (%75). Bu şekilde insan yazara (Sait Faik'e) ait öykünün bilhassa duygusal-düşünsel ile dil ve üslup açısından beğenilmesi, öykünün yazarlıkta önemli olan estetik ve duygusal açıdan öne çıkarıldığını düşündürür. Yapay zekânın oluşturduğu Öykü 4, olay örgüsü ve anlatım tekniği açısından, yani teknik yönlerden başarılı bulunmuştur. Üçüncü olarak katılımcıların Öykü 5 (yapay zekânın Yusuf Atılgan tarzında yazdığı öykü) ve Öykü 6'ya (yapay zekânın Oğuz Atay tarzında yazdığı öykü) dair görüşleri, kişi sayıları ve yüzde oranları ile birlikte aşağıdaki Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10.

Uzman Katılımcıların Öykü 5 ve Öykü 6'yı Öykü Estetiği Açısından Değerlendirmeleri

Değerlendirme Boyutu	Öykü 5	Öykü 5	Öykü 5	Öykü 6	Öykü 6	Öykü 6
	Beğenmeyen	Kararsız	Beğenen	Beğenmeyen	Kararsız	Beğenen
	(n/%)	(n/%)	(n/%)	(n/%)	(n/%)	(n/%)
1. Genel beğeni	20/12.5	20/12.5	120/75.0	31/19.4	41/25.6	88/55.0
2. Özgünlük	30/18.8	41/25.6	89/55.6	27/16.9	47/29.4	86/53.8
3. Kurgu ve olay örgüsü	23/14.4	29/18.1	108/67.5	38/23.8	40/25.0	82/51.2
4. Anlatım tekniği	21/13.1	29/18.1	110/68.8	28/17.5	38/23.8	94/58.8
5. Dil ve üslup	24/15.0	36/22.5	100/62.5	25/15.6	40/25.0	95/59.4
6. Duygusal/düşünsel etki	26/16.3	39/24.4	95/59.4	31/19.4	34/21.3	95/59.4
7. Öykünün sonucu	29/18.1	35/21.9	96/60.0	30/18.8	37/23.1	93/58.1

Yukarıdaki tabloya bakıldığında yapay zekânın ürettiği her iki öykünün de (Öykü 5 Yusuf Atılgan; Öykü 6 Oğuz Atay tarzında), öykü estetiğinin farklı düzlemlerinde yüzde

50'nin üzerinde beğenilmesi yapay zekânın öykü yazma kabiliyetini ortaya koyması açısından önemli bir olgudur. Öykülerin farklı unsurlara göre beğenilme oranları şöyledir: Genel beğenilme: Öykü 5, %75, Öykü 6, %55; özgünlük: Öykü 5, %55,6; Öykü 6, %53,8; kurgu ve olay örgüsü: Öykü 5, %67,5, Öykü 6, %51,2; anlatım tekniği: Öykü 5, %68,8, Öykü 6, %58,8; dil ve üslup: Öykü 5, %62,5, Öykü 6, %59,4; duygusal/düşünsel etki: Öykü 5, %59,4, Öykü 6, %59,4; öykünün sonucu: Öykü 5, %60, Öykü 6, %58,1.

Öykü 5'te genel beğeniden sonra en çok beğenilen unsur anlatım tekniği olmuştur (%68,8). Onun ardından kurgu ve olay örgüsü gelmiştir (%67,5). Böylesi bir sonuç yapay zekânın öykü tekniği açısından başarılı kabul edildiğini somutlamaktadır. Öykü 6'da ise en çok beğenilen estetik özellikler, dil ve üslup ile duygusal/düşünsel etkidir (Her ikisi de %59,4). Anlatım tekniği üçüncü sırada gelmiştir (%58,8). Öykü 6'nın bilhassa duygusal/düşünsel etkide başarılı bulunması, yapay zekânın en eksik bulunan noktada bile okuru ikna etme vasfına işaret etmektedir. Bir diğer dikkat çekici nokta ise yapay zekânın ürettiği her iki öykünün duygusal/düşünsel etki hususunda katılımcılar tarafından eşit düzeyde beğenilmiş olmasıdır (%59,4).

Sonuç, tartışma ve öneriler

Yapay zekâ, eksponansiyel bir artışla ilerlemeye ve hayatımızın hemen her alanında etkisini giderek daha çok artırmaya devam etmektedir. Özellikle ChatGPT-4'ün piyasaya çıkışı, ardından diğer büyük dil modellerindeki büyük ilerlemeler neticesinde yapay zekânın düşünme yetenekleri ile insanların bilişsel becerileri arasındaki sınırın giderek daha da azaldığına şahit oluruz. Bahsedilen çerçevede, bu çalışmada yapay zekânın bilişsel becerileri öykü yazma edimi merkezinde incelenmiştir.

Literatür araştırmalarında görüleceği üzere yapılan bilimsel araştırmaların büyük çoğunluğu, yapay zekânın insan yazarlara nazaran öykü yazmakta başarısız olduğuna yönelik bir sav öne sürer. Bahsedilen savı temellendirme sürecinde araştırmacılar, öykü inceleme yöntemiyle yapay zekânın yazdığı metni değerlendirip onun eksiklerini ortaya koymaya çalışırlar. Bu çalışmada var olan çalışmalardan farklı bir yol izlenmiştir. Hazırlanan bir anket aracılığıyla Anadolu Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğrenim gören 160 lisans ve lisansüstü öğrenciye, yapay zekânın ve modern Türk öykücülüğünde önemli bir yere sahip öykücülerin metinleri birlikte verilmiş, onlardan metnin yazarını tespit ederek okudukları öyküleri öykü sanatının kimi unsurları açısından değerlendirmeleri istenmiştir.

Ankette öncelikle uzman katılımcılar, yapay zekânın Ferit Edgü tarzında yazdığı Öykü 1 ile Ferit Edgü'ye ait Öykü 2'yi bir arada okumuş ve öykülerin yapay zekâyâ mı yoksa insan yazara mı ait olduğunu belirlemişlerdir. Katılımcılardan %29,4'ü Öykü 1'in yapay zekâ tarafından oluşturulduğunu doğru tespit etmiştir. Buna karşılık katılımcıların %40,6'sı Ferit Edgü'ye ait Öykü 2'nin yapay zekâyâ ait olduğunu düşünmüştür. Benzer bir durum, Sait Faik Abasıyanık'a ait Öykü 3 ile yapay zekânın onun tarzında yazdığı Öykü 4'te de görülür. Sait Faik Abasıyanık'ın kaleme aldığı Öykü 3'ü yapay zekânın yazdığını belirten

uzman katılımcıların oranı %30,6'dır. Diğer taraftan bu oran yapay zekânın ürettiği Öykü 4'te %25'tir. Bununla birlikte iki öykü grubunda uzman katılımcıların verdikleri cevapların birbirini tamamladığı söylenebilir. Daha açık bir ifadeyle her iki öykü grubunda da yapay zekânın yazdığı öyküler, modern Türk öykücülüğünün önemli isimlerinden daha çok insan yazara özgü bulunmuştur. İfade edilen olgu, yapay zekânın öykü yazma kabiliyetinin insan yazarla karıştırılabilecek bir düzeye geldiğini ortaya koymuştur. Öte yandan yapay zekânın Sait Faik Abasıyanık ve Ferit Edgü gibi birbirinden bambaşka tarzda ve tarihlerde yazan yazarları başarılı bir şekilde taklit edebilmesi, onun öykü yazma konusundaki başarısının sadece belirli bir üslup ve dönemle sınırlı olmadığını kanıtlamıştır. Zira bilindiği gibi Sait Faik Abasıyanık insani ve sıcak öyküleriyle, Ferit Edgü ise minimalist üslubuyla edebiyat tarihinde tanınmıştır. Bu bağlamda yapay zekânın böylesi farklı üsluplarda başarılı olduğu ileri sürülebilir. Anketin üçüncü bölümünde yapay zekânın yazdığı iki öykü birlikte verilmiştir. Öykülerden biri Yusuf Atılgan'ın (Öykü 5), diğeri ise Oğuz Atay'ın (Öykü 6) tarzında yapay zekâ tarafından yazılmıştır. Katılımcıların sadece %11,9'u, okudukları iki öykünün de yapay zekâ tarafından yazıldığını tespit ederek doğru cevap vermiştir. Katılımcılardan okudukları Öykü 5 ve Öykü 6'nın insan yazar tarafından yazıldığını düşünenlerin oranı ise %33,1'dir. Bu şekilde yine bu öykü grubunda da yapay zekânın ürettiği öykü, insan yazar tarafından yazılmış gibi alınılanmıştır. Araştırmada dördüncü kategorinin ikiye indirilmesi ile elde edilen öykünün yazarının yapay zekâ mı yoksa insan yazar mı olduğu yönündeki tablo da yapay zekânın insan yazarlardan ayırt edilemeyecek bir yazma becerisine sahip olduğu yönünde bir bulgu ortaya koymuştur. Yine bu ikili kategoride yapay zekânın yazdığı metinlerin tümünün uzman katılımcıların %50'den fazlasını insan üretimi olduğu yönünde ikna ettiği görülür (Öykü 1 %60; Öykü 4 %65,6; Öykü 5 %67,5; Öykü 6 %53,8). Bu sonuç, yapay zekânın öykü yazma becerisinde Turing Testi'ndeki %30'luk sınırı aştığını göstermiştir. Çalışmada, öngörülenin aksine sınıf düzeyinin artmasıyla doğru orantılı olarak öykülerin yazarını doğru belirlemede bir artışın var olmadığı tespit edilmiştir. Bahsedilen durum, bütün öykü gruplarında istikrarlı bir şekilde gerçekleşmiştir. Böylesi bir olgu, öykülerin yazarını doğru belirlemede bilginin değil sezginin daha belirleyici bir rol oynadığını düşündürmektedir. Alan yazınına bakıldığında Gökhan Tunç "Yapay zekâ şiir yazabilir mi? ChatGPT örneğinde yapay zekânın şiir yazma kabiliyetinin incelenmesi" başlıklı makalesinde, anket aracılığıyla Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü lisans ve yüksek lisans öğrencilerinden okudukları şiiri yapay zekânın mı yoksa insan şairin mi yazdığını tespit etmelerini istemiş ve beklenenin aksine sınıf düzeyinin artmasıyla birlikte doğru cevapların oranının artmadığını tespit etmiştir (2025: 941-942). Dolayısıyla bu çalışmanın sonuçlarıyla Tunç'un bahsedilen çalışmasının sonuçları arasında bir paralellikten söz etmek mümkündür. Çalışmadan ortaya çıkan en dikkat çekici sonuçlardan biri, öykünün yazarının kim olduğuna dair düşünce ile beğeni oranı arasında anlamlı bir ilişkinin var olmasıdır. Ki-kare testi sonucunda bütün öykülerde uzman katılımcıların öyküyü insan bir yazarın yazdığını düşünmeleriyle beğenme düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Buna göre uzman katılımcılar öyküyü insan yazarın yazdığını düşündüklerinde onu yüksek oranda beğenmiş, ancak öykünün yapay zekâ aracılığıyla oluşturulduğu-

na kanaat getirdiklerinde beğeni oranları önemli bir şekilde azalmıştır. Bu sonuç Porter ve Mochery ile Tunç'un çalışmalarında ortaya çıkan katılımcıların yapay zekânın yazabilme yeteneğine karşı ön yargılı olduklarına (Porter ve Mochery, 2024: 4) ve insan üretimi olduğunu düşündükleri edebî ürünleri daha çok beğendiklerine (Tunç, 2025: 949) dair savlarla uyumludur. Bahsedilen durum, yapay zekâya karşı estetik bir ön yargıya işaret etmektedir. Çalışmanın sonucunda uzman katılımcıların yapay zekânın ürettiği öyküleri genel beğeni ve öykü türünün estetik unsurları bağlamında modern Türk öykücülüğünün önemli isimleri olan Ferit Edgü ve Sait Faik Abasıyanık'ın öykülerinden daha fazla beğendikleri bulgusuna ulaşılmıştır. Ancak yapay zekânın Ferit Edgü ve Sait Faik Abasıyanık'ın üslubunu taklit ederek metinleri oluşturduğu hatırlatılmalıdır. Burada sorulması gereken temel soru, yapay zekânın yazdığı söz konusu metinlerin Türk öykücülüğünün bu önemli isimlerinden nasıl daha fazla beğenildiğidir? Porter ve Mochery (2024: 8) "AI-generated Poetry is indistinguishable from human-written poetry and is rated more favorably" başlıklı çalışmalarında, insanların yapay zekâ üretimi şiirleri insan şairlerin şiirlerinden daha çok beğendiklerini ortaya koyup bunun nedenini yapay zekânın oluşturduğu metinlerin daha anlaşılır olmasıyla açıklarlar. Aynı durumun bu araştırma için de geçerli olabileceği söylenebilir. Uzman katılımcıların, daha az kompleks, daha kolay anlaşılabilir, alımlanabilir öyküleri diğer türdeki öykülere göre başarılı görme eğiliminde oldukları ileri sürülebilir.

Çalışmanın birtakım sınırlılıklar taşıdığı vurgulanmalıdır. Buna göre çalışmada yapay zekâ çeşitlerinden sadece ChatGPT ve onun da 4.5 versiyonu esas alınmıştır. Araştırmada katılımcı grup, Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü lisans ve yüksek lisans öğrencilerine sınırlı tutulmuştur. Çalışmanın yalnızca öykü türünde yürütülmesi ve diğer türlerin kapsam dışına bırakılması bir başka sınırlılık unsurunu oluşturmaktadır.

Araştırmada her ne kadar katılımcılar, yapay zekânın yazdığı metinleri insan yazarlardan daha başarılı bulsalar da yapay zekânın ürettiği metinlerin insan yazarları (Sait Faik Abasıyanık ve Ferit Edgü) taklit ettiği, ancak özgün bir metin üretmediği ifade edilmelidir. Söz konusu durum Turing Testi'ndeki taklit oyunu düşüncesiyle uyumludur. Zira çalışmanın başat problemlerinden biri yapay zekânın insan yazarları ne kadar başarılı bir şekilde taklit edebildiğidir.

Çalışmada ortaya konan olgulardan biri, uzman katılımcıların yapay zekânın oluşturduğu metinle insan yazarın yazdığı öykü arasındaki farkları ve yazarın kim olduğunu belirleme noktasında zorlandığıdır. Bu durum Tunç'un (2025) şiir türü konusunda yaptığı çalışmayla paralellik göstermektedir. Bahsedilen nedenle yetkili kurumların öykü gibi kurgusal metinlerin üretiminde izlenmesi gereken etik ilkeleri belirlemeleri ve etik ihlallere karşı önlem almaları önerilmektedir. Bununla birlikte yapay zekânın kurgusal metinlerdeki farklı becerilerini araştırarak çalışmaların yapılması yerinde olacaktır.

Araştırma ve yayın etiği beyanı: Bu makale tamamıyla özgün bir araştırma olarak planlanmış, yürütülmüş ve sonuçları ile raporlaştırıldıktan sonra ilgili dergiye gönderilmiştir. Araştırma herhangi bir sempozyum, kongre vb. sunulmamış ya da başka bir dergiye değerlendirilmek üzere gönderilmemiştir.

Yazarların makaleye katkı oranları: Makale tek yazarlıdır.

Etik komite onayı: Çalışmada etik kurul iznine gerek vardır.

Finansal destek: Çalışmada finansal destek alınmamıştır.

Çıkar çatışması: Çalışmada potansiyel çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Research and publication ethics statement: This is a research article, containing original data, and it has not been previously published or submitted to any other outlet for publication. The author followed ethical principles and rules during the research process. In the study, informed consent was obtained from the volunteer participants and the privacy of the participants was protected.

Contribution rates of authors to the article: The article is single-authored.

Ethics committee approval: The present study requires ethics committee approval.

Financial support: The study received no financial support from any institution or project.

Conflict of interest: The author declares no conflict of interest.

Kaynakça

- Abasıyanık, S. F. (2002). *Semaver*. Yapı Kredi.
- Ceyhan Akça, N., Aslan Cobutoğlu, S., Özbek, Ö.Y. ve Akça, M.F. (2024). Yapay zekânın edebiyatta kullanım serüveni. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (39), 283-306. doi.org/10.29000/rumelide.1470139
- Chakrabarty, T., Laban, P., Agarwal, D., Muresan, S. and Wu, C.S. (2024a). Art or artifice? Large language models and the false promise of creativity. In *Proceedings of the CHI Conference on Human Factors in Computing Systems (CHI '24)* (Article 30, 34 pages). Association for Computing Machinery. doi.org/10.1145/3613904.3642731
- Chakrabarty, T., Padmakumar, V., Brahman, F. and Muresan, S. (2024b). Creativity support in the age of large language models: An empirical study involving professional writers. In *Proceedings of the 16th Conference on Creativity and Cognition* 132-135. Association for Computing Machinery. doi.org/10.1145/3635636.3656201
- ChatGPT (Erişim tarihi:12.03.2025). Öykü 1. <https://chatgpt.com/canvas/shared/67d1189abee48191915b4c463fb4d4852>
- ChatGPT (Erişim tarihi: 13.03.2025). Öykü 4. <https://chatgpt.com/canvas/shared/67d148bdf48c8191be9854e8d443d2c8>
- ChatGPT (Erişim tarihi: 30.03.2025). Öykü 5. <https://chatgpt.com/share/67e928de-b6b8-8008-8412-d22b4d4b8df6>
- ChatGPT (Erişim tarihi: 30.03.2025). Öykü 6. <https://chatgpt.com/canvas/shared/67e92a1983b081919f9054835376e444>
- Edgü, F. (2014). *Leş: Toplu öyküler (1953-2002)*. Sel.
- Haenlein, M. and Kaplan, A. (2019). A brief history of artificial intelligence: On the past, present and future of artificial intelligence. *California Management Review*, 61(4), 5–14. doi.org/10.1177/0008125619864925

- Marco, G., Gonzalo, J., Mateo-Girona, M.T. and Del Castillo Santos, R. (2024). Pron vs prompt: Can large language models already challenge a world-class fiction author at creative text writing? In *Proceedings of the 2024 Conference on Empirical Methods in Natural Language Processing* (pp. 19654-19670). Association for Computational Linguistics.
- Marr, B. (2022). *Yapay zekâ devrimi: Dijital dönüşüm işinizi nasıl etkileyecek* (Ü. Şensoy, Çev.) Akbank.
- Porter, B. and Machery, E. (2024). AI-generated poetry is indistinguishable from human-written poetry and is rated more favorably. *Scientific Reports*, 14, 26-133. doi.org/10.1038/s41598-024-76900-1
- Tunç, G. (2025). Yapay zekâ şiir yazabilir mi? ChatGPT örneğinde yapay zekânın şiir yazma kabiliyetinin incelenmesi. *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*, 9(2), 930-951. doi.org/10.34083/akademik.1708572
- Turing, A.M. (1950). Computing machinery and intelligence. *Mind*, 59(236), 433-460.
- Ünsal, H. (2024). Yapay zekâ: Kuram tabanlı bir analiz. *Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 10(3), 351-374. doi.org/10.30855/gjes.2024.10.03.003.
- Wooldridge, M. (2022). *Bilinçli makinelere giden yol: Yapay zekânın dünü, bugünü, yarını* (Ö. Çelik, Çev.) Metis.

Bu eser Creative Commons Atıf 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

(This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License).